

PATARIMAI PIRMOKŲ TĖVAMS

Mokymosi pradžia – didelių pasikeitimų metas ir sunkus išbandymas pačiam vaikui ir visai jūsų šeimai. Todėl pasirenkite ir sėkmėms, ir nesėkmėms.

NEPAMIRŠKITE, kad:

- vaikas mokysis ne tik skaityti, rašyti, skaičiuoti, bet ir valdyti ranką, susikaupti, išlaikyti dėmesį, įsiminti, logiškai mąstyti;
- bendraudamas su mokytojais, jis mokysis būti mokiniu, priimti gautą informaciją, savarankiškai mąstyti;
- mokysis paklusti, būti drausmingu (todėl labai svarbu, kaip vaiką auklėjate);
- mokysis valdyti savo emocijas, pasirūpinti savimi;
- jums taip pat reikės mokytis, kaip mokyti vaiką, kaip jam paaiškinti nesuprantamus dalykus;
- išankstinis prisaikdinimas, kad klausytų mokytojų, gautų tik gerus vertinimus, vaikui sukelia didelį stresą, todėl veiksmingiau yra išreikšti pasitikėjimą, padrašinti, prašyti stengtis.

LABAI SVARBU, kad pirmokas turėtų teigiamą nuostatą mokyklos, mokytojų, mokymosi atžvilgiu. Todėl:

- niekada negąsdinkite vaiko mokykla, mokytojais;
- pagarbiai kalbėkite apie mokytojus, mokymą, mokyklą, o jei kas nepatinka ar kelia abejonių, aptarkite tą suaugusių tarpe, vaikui negirdint;
- stenkitės, kad mokslo metų pradžia taptų maloniu įvykiu vaikui ir visai šeimai;
- papasakokite vaikui malonių ar įdomių epizodų iš savo mokyklinio gyvenimo;
- pirkdami mokyklinius reikmenis, leiskite vaikui rinktis, bent jau svarbiausius pirkinius (tai padės vaikui pasijusti savarankišku ir labiau atsakingu);
- patys būkite nusiteikę geranoriškai, glaudžiai bendradarbiaukite su pedagogais, mokyklos administracija;
- stenkitės, jog vaikas suvoktų mokymąsi ne tik kaip pareigą, bet ir kaip sau naudingą veiklą.

SVARBU:

- dienos režimą pritaikyti naujiems vaiko poreikiams, atsižvelgiant į naujų pareigų atsiradimą;
- rytą vaiką žadinti ramiai, kantriai;
- gerai apskaičiuoti laiką, kad nereiktų vaiko skubinti;
- neišleisti į mokyklą alkano (jei neturi apetito, lai suvalgo nedaug, bet sveiko maisto);
- palinkėti vaikui sėkmės;
- sutikti vaiką ramiai;
- paklausti, kas buvo gera mokykloje, kaip jautėsi;
- nesėdėti šalia, kai ruošia pamokas, jei vaikas sugeba užduotis atlikti pats – netapkite prižiūrėtojais, tikrintojais;
- mokyti vaikus elgtis mandagiai ir namuose;
- mokyti vaiką būti aktyviu šeimos nariu, supažindinti su šeimos taisyklėmis, įtraukti į jų kūrimą;
- mylėti ir priimti vaiką tokį, koks jis yra - su jo gebėjimais, temperamentu, charakteriu; nelyginti jo su kitais;
- sakyti mažiau pastabų, daugiau paaiškinti;
- jokiū būdu nebausti vaiko už prastus įvertinimus; geriau išsiaiškinti jų priežastis ir vertinti vaiko pastangas, atliktą darbą.

NENUSTEBKITE:

- jei dėl pasikeitusio krūvio, naujų pareigų, laikinai pasikeis vaiko elgesys;
- jei dažniau, nei anksčiau, vaikas patirs nuotaikos pokyčių;
- jei iš pradžių vaikas bus labiau įsitempęs, nerimastingas;
- jei dažniau, nei paprastai, kils pykčio protrūkių;
- jei vaikas bandys „kapituliuoti“, sakys, jog jam niekas neišeina;
- jeigu prašys nuolaidų, derės dėl „lengvatų“.
- Geriausia pagalba vaikui adaptavimosi prie mokyklos laikotarpiu – supratimas, jog vaikui sunku, rami reakcija į vaiko elgesio ir nuotaikos pasikeitimus bei padaršinimas, jog su sunkumais susitvarkys.

SUNERIMKITE:

- jei elgesio pokyčiai bei prasta nuotaika tęsiasi per ilgai (ilgiau nei tris mėnesius);
- jei vaikas nuolat abejoja savo gebėjimais, jaučiasi menkas ir nevertingas;
- jeigu vaikas tampa labai bailus, nepasitiki savimi, neryžtingas;
- jeigu vaikas nuolat yra liūdnas ar atrodo prislėgtas;
- jei vaikas nuolat skundžiasi nuovargiu, galvos skausmais ar kitais sveikatos sutrikimais.

BŪKITE DĖMESINGI. KREIPKITĖS patarimų į specialistus – pedagogus, spec. pedagogus, gydytojus, psichologus, socialinius darbuotojus.

Parengė Panevėžio PPT psichologės Rasa Praninskienė, Galina Ziminskienė